نفی دو معنای واحدیت از خداوند؛ واحد عددی و واحد افرادی

حضرت علیه السلام در معنای چهارم فرمودند: «احدی المعنی». در اینجا هم فرمودند: «بل هو الذي لم يتفاوت في ذاته ، ولم يتبعض بتجزئة العدد في كماله»؛ اینجا همان معنای چهارمی است. خدای متعال بسیط من جمیع الجهات است؛ تبعض، ترکیب، قابلیت انقسام در او نیست. ببینید الآن ما مخلوق خدا هستیم. دو معنای اولی که حضرت علیه السلام فرمودند، برای خداوند نیست، برای همه ی ماست. دو معنای دومی که فرمودند، برای خداوند متعال هست، برای هیچکدام از من و شما نیست. اگر جلو بروی، واضح می‌شود. معنای اول چه بود: «تقصد به باب الاعداد»؛ یک شیای از اشیاء؛ عدد برای شمارش است. به اطرافتان نگاه می‌کنید و شروع به شمردن می‌کنید. با آن ضوابط دقیقی که خودش شمردن دارد. حضرت علیه السلام فرمودند: هر کجا عدد و شمردن پیش آمد، این وحدت برای خدای متعال نیست. خداوند شیای از اشیاء نیست که قابل شمارش باشد. چند بار هم فرمودند: «لأنّه ما ثانی له لایدخل فی باب الاعداد». قبلاً رجع به وحدت غیر عددی صحبت شد. بنابراین ما شیای از اشیاء هستیم و خدای متعال به این معنای عددی، شیای از اشیاء نیست.

معنای دوم چیست؟ «فردٌ من الطبایع و الکلیات»؛ همه ی ما فردی از یک کلی هستیم. مثلاً زید انسان است. یعنی یک طبیعت انسانیت داریم که زید هم فردی از آن است. زید، یک انسان است. یعنی یک فردی از یک طبیعت کلی است. ما به این صورت هستیم. اما در مورد خدای متعال، حضرت علیه السلام فرمودند: اینطور نیست. یعنی یک فردی از یک کلی باشد. این دو را از خداوند نفی کردند: وحدت عددی و وحدت افرادی.

حضرت علیه السلام دو تا را برای خدا ثابت کردند. اولی آنها چه بود؟ خداوند متعال تک است؛ اصلا نظیر و شبیه ندارد. هیچ شبیه‌ی نمی‌تواند برای او پیدا کنید. خُب، ما که شبیه داریم. الآن اگر بگویند زید و عمرو، به هم شبیه هستند؛ در چه چیزی؟ در انسانیت. مخلوقاتی که شما می‌بینید، شبیه هم هستند؛ نظیر دارند. چون مندرج تحت یک کلیاتی می‌شوند. در همان کلی و در همان وصف، شریک هستند. اما خدای متعال تک است. تک در صفات است. تک در ذات است. اصلاً نظیر ندارد.

بازبینی #2
ایجاد شده 7 فوریه 2024 17:19:25 توسط ... .
به روزرسانی شده 10 فوریه 2024 13:26:33 توسط ... .